

Σεμινάρια Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας
«Ψυχοκοινωνική στήριξη του παιδιού με καρκίνο και της οικογένειάς του»
15 – 16 Νοεμβρίου 2019
Αμφιθέατρο Νοσοκομείου Παιδών «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

Επίτιμη Πρόεδρος
Ελένη Βασιλάτου – Κοσμίδη

Οργανωτική Επιτροπή

Επίτιμος Πρόεδρος: Ευάγγελος Φιλόπουλος
Πρόεδρος: Μαργαρίτα Μπάκα – Καγιά
Αντιπρόεδρος: Μαρίνα Σερβιτζόγλου
Γ. Γραμματέας: Απόστολος Πουρτσιδής
Τμίας: Μαρία Νικήτα

Μέλη

Φραγκούλα Ευστρατίου
Χαρά Λύρα
Ευγενία Μάγκου
Λουκία Μπουλγκούρα

Ιωάννης Ντίνος
Σμαράγδα Παπαχρηστίδου
Μανώλης Ρομπάνος
Αικατερίνη Σούτη

Επιστημονική Επιτροπή

Μέλη

Ελένη Βασιλάτου – Κοσμίδη
Μαρία Βαρβουτσή
Φραγκούλα Ευστρατίου
Άννα Κουτρούμπα – Ζαφειροπούλου
Χαρά Λύρα
Ευγενία Μάγκου
Μαργαρίτα Μπάκα – Καγιά
Δέσποινα Μπουχούτσου

Μαρία Νικήτα
Ιωάννης Ντίνος
Σμαράγδα Παπαχρηστίδου
Απόστολος Πουρτσιδής
Μανώλης Ρομπάνος
Μαρίνα Σερβιτζόγλου
Αικατερίνη Σούτη

Σεμινάρια Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας
«Ψυχοκοινωνική στήριξη του παιδιού με καρκίνο και της οικογένειάς του»
15 – 16 Νοεμβρίου 2019
Αμφιθέατρο Νοσοκομείου Παιδών «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

Αγαπητοί γονείς, παιδιά, συνεργάτες και φίλοι,

Το Ογκολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου Παιδών «Α. Κυριακού» (ΟΤΑΚ) οργανώνει ανά διετία από το 1998, με μεγάλη - κατά κοινή ομολογία - επιτυχία, σεμινάρια ψυχοκοινωνικής ογκολογίας, με θέμα τη "Ψυχοκοινωνική στήριξη του παιδιού με καρκίνο και της οικογένειάς του".

Η επιτυχία αυτών των σεμιναρίων οφείλεται στο πρωτότυπο της θεματολογίας τους, για τον τομέα της Παιδιατρικής Αιματολογίας – Ογκολογίας, αλλά κυρίως στο ό,τι οι συμμετέχοντες τα αγκάλιασαν με αγάπη, από την πρώτη στιγμή, έχοντας ενεργό συμμετοχή, είτε σαν προεδρεύοντες, είτε σαν ομιλητές είτε σαν ακροατές. Στα σεμινάρια αυτά πολλές φορές οι συμμετέχοντες κάνουν «κατάθεση ψυχής».

Προ 20ετίας περίπου, την ιδέα για την ανάγκη διοργάνωσης σεμιναρίων με αυτή τη θεματολογία και περιεχόμενο, συνέλαβε και πραγματοποίησε, ένας άνθρωπος με ιδιαίτερες ευαισθησίες και αγάπη για το παιδί με καρκίνο, η κυρία Ελένη Βασιλάτου – Κοσμίδη, Διευθύντρια, επί σειρά ετών, του Ογκολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου Παιδών «Α Κυριακού» (ΟΤΑΚ). Η θεματολογία αυτών των σεμιναρίων ήταν, από την πρώτη οργάνωσή τους, πρωτοπόρα και είχε σαν στόχο την ίαση «ψυχής τε και σώματος».

Πιστοί και φέτος στο ραντεβού μας, οργανώνουμε το 11^ο σεμινάριο Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας στις 15 – 16 Νοεμβρίου 2019 στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου Παιδών «Α. Κυριακού». Το σεμινάριο τελεί υπό την οργάνωση της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας και του Ογκολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου Παιδών «Π. & Α. Κυριακού».

Το συγκεκριμένο σεμινάριο το θεωρούμε επετειακό καθόσον το ΟΤΑΚ στις 20 Οκτωβρίου 2019 κλείνει τα 40 χρόνια λειτουργίας του. Όλα αυτά τα χρόνια το προσωπικό του Τμήματος προσφέρει τις υπηρεσίες του αποκλειστικά στο παιδί με καρκίνο έχοντας σαν στόχο την ολιστική αντιμετώπισή του. Στόχος όλων των μελών του Τμήματος όλα αυτά τα χρόνια δεν είναι μόνο η αύξηση των ποσοστών επιβίωσης των παιδιών με καρκίνο αλλά και η βελτίωση της ποιότητας ζωής τόσο των ίδιων των παιδιών όσο και των υπόλοιπων μελών της οικογένειάς τους.

Γνωρίζοντας την ευαισθησία όλων σας για το παιδί με καρκίνο αντιλαμβάνομαι ότι αναγνωρίζετε την ανάγκη για ολιστική αντιμετώπισή του. Σε μία εποχή που έχουμε αρχίσει να αποδεχόμαστε την υποχώρηση της ποιότητας ζωής προς χάριν της επιβίωσης, βοηθήστε μας να αποδείξουμε ότι στόχος μας, ως επαγγελματίες υγείας, είναι να θεραπεύσουμε και να αγκαλιάσουμε τόσο το σώμα όσο και την ψυχή των παιδιών μας.

Θα επιθυμούσα να σας ευχαριστήσω εκ των προτέρων για την συμμετοχή σας και σ' αυτό το επετειακό σεμινάριό μας.

Με εκτίμηση,

Μαργαρίτα Μπάκα

Διευθύντρια Ογκολογικού Τμήματος Νοσοκομείου Παιδών «Π. & Α. Κυριακού»

Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής Σεμιναρίου

Σεμινάρια Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας
«Ψυχοκοινωνική στήριξη του παιδιού με καρκίνο και της οικογένειάς του»
15 – 16 Νοεμβρίου 2019
Αμφιθέατρο Νοσοκομείου Παιδών «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ	
15:00 – 15:50	Εγγραφές
15:50 – 16:00	Χαιρετισμοί
16:00 – 16:30	<u>ΔΙΑΛΕΞΗ:</u> Είναι η μακροχρόνια νοσηλεία των παιδιών με καρκίνο εμπόδιο στην εκπαίδευσή τους; Προεδρείο: Ε. Κοσμίδη, Μ. Τρυφωνίδη Εισηγητές: Μ. Πατσούρας, Κ. Γάβρη, Ε. Χάλαρη
16:30 – 17:30	<u>ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:</u> Οι συνεργάτες μας μιλούν Προεδρείο: Μ. Μπάκα, Μ. Σερβιτζόγλου
	Ερμηνεία της γενικής αίματος ενός παιδιού. Συναισθήματα – αντιδράσεις βλέποντας βλάστες Εισηγήτρια: Β. Ντούνα
	Τι διδάχθηκα από την επαφή μου με τα παιδιά με καρκίνο και τους γονείς τους τα 15 χρόνια συνεργασίας μου με το ΟΤΑΚ Εισηγήτρια: Μ. Βακάκη
	Δυσκολίες έως το τέλος της έκδοσης της παθολογοανατομικής έκθεσης στα παιδιά με καρκίνο Εισηγήτρια: Α. Μιχαήλ
	Ενδοκρινολογική παρακολούθηση στα παιδιά με καρκίνο. Πότε και έως πότε Εισηγήτρια: Ε. Δικαιάκου
	Συζήτηση
17:30 – 18:00	<u>ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:</u> Δωρεά μυελού των οστών, μια ανεκτίμητη προσφορά Προεδρείο: Β. Κίτρα, Ι. Περιστέρη
	Ανακοινώνοντας σε ένα δότη μυελού ότι υπάρχει ανάγκη να δώσει μόσχευμα για ένα παιδί με καρκίνο Εισηγήτρια: Ε. Ιωαννίδου
	Εμπειρίες από τη συνάντηση Δοτών και Ληπτών Μυελού Εισηγήτρια: Κ. Χατζηπέτρου
	Συζήτηση
18:00 – 18:30	<u>ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</u>
18:30 – 19:00	<u>ΔΙΑΛΕΞΗ:</u> Ακτινοθεραπεία στο παιδί με καρκίνο – προβληματισμοί Πόσο μας βοηθούν οι συνεργασίες; (quartet) Προεδρείο: Μ. Συνοδινού Εισηγήτρια: Α. Αλεξοπούλου
19:00 – 19:45	<u>ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ:</u> Ενημερώνοντας παιδιά και γονείς με καρκίνο στη διάγνωση και σε άλλες φάσεις της θεραπείας Προεδρείο: Μ. Μοσχόβη, Μ. Χατζηπαντελής
	Ενημερώνοντας παιδιά και γονείς με καρκίνο στη διάγνωση και σε άλλες φάσεις της θεραπείας Εισηγήτρια: Ε. Παπακωνσταντίνου
	Εισηγήτρια: Σ. Γουμπέρη
	Εισηγητής: Β. Νταφούλης
19.45-20.15	<u>ΔΙΑΛΕΞΗ:</u> Ψυχολόγειον το «καρδουλόδενδρο» Προεδρείο: Δ. Μπουχούτσου Εισηγήτρια: Α. Κουτρούμπα - Ζαφειροπούλου

Σεμινάρια Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας
«Ψυχοκοινωνική στήριξη του παιδιού με καρκίνο και της οικογένειάς του»
15 – 16 Νοεμβρίου 2019
Αμφιθέατρο Νοσοκομείου Παιδών «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ	
09:00 – 10:00	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Υποστηρίζοντας εφήβους με καρκίνο Προεδρείο: Ι. Ντίνος, Χ. Λύρα Εισηγήτρια: Α. Σιώνη
	Επανα(συ)στήνοντας την οικογένεια: όψεις οικογενειακού σχετιζοσθαι έφηβων ογκολογικών ασθενών Εισηγήτρια: Ε. Ντάλη
	Η εμφάνιση του καρκίνου στην κρίσιμη περίοδο της εφηβείας: πώς μια «σωματική κρίση» επιδρά σε μια ήδη κρίσιμη φάση ψυχικών και σωματικών μεταβολών Εισηγήτρια: Μ. Κούτρα
	Εισηγήτρια: Ι. Καργάκη
	Συζήτηση
10:00 – 10:30	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Οι νοσηλευτές μας στηρίζουν τα παιδιά με καρκίνο Προεδρείο: Λ. Μπουλγκούρα, Ε. Ξενικάκη
	Οι ανάγκες των παιδιών με καρκίνο και των φροντιστών τους από την οπτική του Νοσηλευτή Εισηγητής: Μ. Ρομπάνος
	Από την Μονάδα Εντατικής Θεραπείας στο Ογκολογικό. Συναισθήματα – αντιδράσεις Εισηγήτρια: Φ. Ευστρατίου
	Συζήτηση
10:30 – 11:00	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Τα παιδιά μας μιλούν Προεδρείο: Α. Πουρτσιδής, Μ. Βαρβουτσή
	Το σώμα και η ψυχή μιας έφηβης - η ασθένεια ενός παιδιού Εισηγήτρια: Σ. Μανωλοπούλου
	Πόσο επηρεάσθηκαν οι αποφάσεις στη ζωή μου από το ότι νόσησα από Λέμφωμα; Εισηγητής: Ι. Ζάρκος
	Συζήτηση
11:00 – 11:30	ΔΙΑΛΕΞΗ: Πόσο η ιδιότητα μου ως ιερέας με βοήθησε να στηρίξω καλύτερα το παιδί μου στις δύσκολες στιγμές της ασθένειάς του; Προεδρείο: Α Κουτρούμπα Εισηγητής: Α. Σάρρας
11:30 – 12:00	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Οι γονείς των παιδιών μας μοιράζονται μαζί μας τα συναισθήματά τους Προεδρείο: Μ. Μπάκα, Α Πουρτσιδής
	«Το τελευταίο ταξίδι της Ξένιας μας..... ένα μάθημα ζωής για όλους» Εισηγήτρια: Β. Μπουκισιάνου - Πασχαλίδη
	Δεν είμαι αυτό που μου συνέβη, είμαι αυτό που επιλέγω να γίνω Εισηγήτρια: Γ. Κόκκινου
12:00 – 12:30	Διάλειμμα
12:30 – 13:00	ΔΙΑΛΕΞΗ: Παιδιατρική Ανακουφιστική φροντίδα: Συντονισμός μεταξύ των υπηρεσιών υγείας Προεδρείο: Α. Καττάμης Εισηγήτρια: Μ. Σερβιτζόγλου
13:00 – 13:30	ΔΙΑΛΕΞΗ: Εθελοντισμός μια τεράστια προσφορά στο κοινωνικό σύνολο «νοσηλεία στο σπίτι»

Σεμινάρια Ψυχοκοινωνικής Ογκολογίας
«Ψυχοκοινωνική στήριξη του παιδιού με καρκίνο και της οικογένειάς του»
15 – 16 Νοεμβρίου 2019
Αμφιθέατρο Νοσοκομείου Παιδών «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ»

	Προεδρείο: Δ. Μπουχούτσου Εισηγητής: Ι. Κωνσταντινίδης
13:30 – 14:00	ΔΙΑΛΕΞΗ: Σχίζοντας παλιά χειρόγραφα και χρεόγραφα. Αντιρρήσεις για γερά νεύρα και προτάσεις για γόνιμα μυαλά Προεδρείο: Α. Πουρτσίδης Εισηγητής: Δ. Καγιάς
14:00 – 15:00	Διάλειμμα
15:00 – 15:45	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Οι νέοι ογκολόγοι Προεδρείο: Σ. Πολυχρονοπούλου, Μ. Σερβιτζόγλου Κόπωση σε παιδιά και εφήβους με καρκίνο. Αξιολόγηση – Παρεμβάσεις Εισηγήτρια: Μ. Νικήτα
	Όταν η παιδοογκολογία ξεπερνά τα όρια της επιστήμης Εισηγήτρια: Ε. Μάγκου
	Την νύχτα εκείνη..... Εισηγήτρια: Σ. Παπαχρηστίδου
15:45 – 16:15	ΔΙΑΛΕΞΗ: Θάνατος και πένθος: Μία παρουσία μέσα στην απουσία Προεδρείο: Μ. Κλώνου Εισηγήτρια: Χ. Λύρα
16:15 – 16:45	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ: Κοινωνικοποίηση – αναψυχή και νέες γνωριμιές μέσα από τα προγράμματα κατασκηνώσεων των συλλόγων γονέων παιδιών με καρκίνο «ΦΛΟΓΑ» και φίλων παιδιών με καρκίνο «ΕΛΠΙΔΑ» Προεδρείο: Α. Πουρτσίδης, Μ. Τρυφωνίδη
	Εισηγητής: Ε. Αντωνίου
	Η 1 ^η θεραπευτική κατασκήνωση για παιδιά με νεοπλασματικές ασθένειες και τα αδέρφια τους στην Ελλάδα Εισηγητής: Δ. Νάνης
16:45 – 17:00	Διάλειμμα
17:00 – 17:30	ΔΙΑΛΕΞΗ: 32 χρόνια με τους μαχητές της ζωής ασθενείς, γονείς, αποθεραπευόμενους. Ο δρόμος μακρύς και οι απαιτήσεις για το μέλλον αυξανόμενες Προεδρείο: Μ. Βαρβουσή – Κωνσταντινίδη Εισηγητής: Α. Πουρτσίδης
17:30 – 18:00	ΔΙΑΛΕΞΗ: Εμείς και εσείς Προεδρείο: Α. Πουρτσίδης Εισηγήτρια: Μ. Βαρβουσή – Κωνσταντινίδη
18:00 – 18:30	ΔΙΑΛΕΞΗ: Από την όχθη πλέον.... Προεδρείο: Α. Κουτρούμπα Εισηγήτρια: Δ. Μπουχούτσου – Ορφανάκου
18:30 – 19:00	ΔΙΑΛΕΞΗ: Μηνύματα από παιδιά που νόσησαν από καρκίνο. Οφείλουμε να τα ακούσουμε Προεδρείο: Ε. Κοσμίδη Εισηγήτρια: Μ. Μπάκα – Καγιά
19:00 – 19:30	ΔΙΑΛΕΞΗ: Θηβών και Λεβαδειάς: Οδός ονείρων (μου) Προεδρείο: Μ. Μπάκα Εισηγήτρια: Ε. Βασιλάτου – Κοσμίδη
20:00	Λήξη – Συμπεράσματα